

Hi ha la possibilitat d'infininitat de rutes i itineraris que hom podria fer o recomanar. Nosaltres només pretenem orientar i facilitar informació a aquelles persones que ens visitin i vulguin una mica d'ajuda.

Aquesta ruta, com gairebé totes, es pot variar a gust i criteri de cadascú, en la mesura dels coneixements de la zona, temps o ganes d'aventurar-se una mica més.

Com sempre, partirem de la base que vostès són clients de la nostra casa de turisme rural a Vallferosa i que passaran el dia recorrent, coneixent i visitant monuments, paratges o indrets interessants, sobretot CASTELLS.

Sortirem doncs de casa nostra (**punt 0**) i hi tornarem a l'acabar el dia. Cada número en vermell del mapa és un lloc on recomanem aturar-se. Estan posats per ordre en el desenvolupament de la ruta i tot seguit en farem una breu descripció acompanyada de la situació geodèsica, sense acompanyament de fotos, ja que aquestes les podeu trobar dins la web www.rutes-castells-segarra.com i en les altres passejades i rutes que s'hi aconsellen.

Per la geolocalització fem servir el sistema de **Datum WGS84**

Punt 0 Casa rural (N- 41° 50' 49,11" E- 1° 25' 50")

Punt 1 Torà. (N- 41° 48' 42,48" E- 1° 24' 10,97") Poble on cal veure el bonic i poc imaginable nucli antic, segurament un dels millors de les rodalies.

Intentarem començar per la Casa de la Vila, recorrent, si és possible, tots els carrerons, passant per la plaça d'en Jaume Coberó i l'església de Sant Gil i intentarem acabar a la Plaça de la Font.

Al carreró del Forn cal veure el seu Forn de pa comunal, amb els estris de l'època (per visitar-lo, només cal empènyer la porta). Una mica més enllà, en la paret d'una casa, a l'esquerra, hi ha una cara incrustada que, segons sembla, era el símbol de l'època d'un prostíbul.

Bonic també és el Pont romànic de Merites, així com altres indrets que els vilatans no dubtaran d'informar-vos.

Punt 2 Castell de Vicfred. (N- 41° 46' 23,22" E- 1° 21' 23,50") Poden veure la descripció a www.ruta-castells-segarra.com. Aquest castell és normalment visitable els festius a les 11, 12 i 13 h, sense prèvia reserva.

Punt 3 Castell de Sant Guim de la Plana. (N- 41° 45' 45,77" E- 1° 19' 23,61") Sant Guim de la Plana és un municipi, com tots els de la Segarra, amb pocs habitants, uns 180 repartits en tres pobles: Sant Guim, Vicfred i Comabella.

El seu castell marca el centre i el lloc més alt del poble.

Recomanem baixar per un costat de darrera del castell i pujar per l'altre costat, ja que val la pena donar el tomb per veure els bonics i ben arreglats carrerons i raconets.

Aquesta sensibilització veïnal és deguda, sobretot, a què fa més de 20 anys que ells mateixos hi duen a terme la representació del pessebre vivent de Sant Guim de la Plana o Pessebre dels Oficis Perduts.

Si en època de representació teniu l'oportunitat de veure'l, feu-ho.

Punt 4. Guissona. (N- 41° 46' 54,21" E- 1° 16' 41,39") Guissona ja és prou gran com per passar-hi una bona estona, però cal ressaltar els seus orígens i les ruïnes romanes de Iesso. Val la pena també la plaça porticada de l'església i encara, i per damunt de tot, veure i entendre com en poques dècades ha passat de ser un poble mort i mig oblidat a convertir-se en el centre d'un gran territori. Aquest gran canvi és déu a la Cooperativa de Guissona que, nascuda del no res, segurament ja és la cooperativa més gran del país i continua engrandint-se a passos gegantins i fermes. Amb molt de temps d'antelació es pot demanar una visita guiada gratuïta per la cooperativa (tel. 973550100). A Guissona hi ha també oficina de turisme (tel. 973551414).

Punt 5. Castell de Concabella. (N- 41° 45' 6,01" E- 1° 14' 3,80") Poden veure la descripció a www.ruta-castells-segarra.com. Aquest castell és normalment visitable els festius a les 11, 12 i 13 h sense prèvia reserva.

Punt 6. Castell de Ratera. (N-41° 45' 2,53" E- 1° 13' 28,39") Poden veure'n la descripció a www.ruta-castells-segarra.com.

Punt 7. Castell de les Pallargues. (N- 41° 45' 45,27" E- 1° 11' 48,77") Poden veure la descripció a www.ruta-castells-segarra.com. Aquest castell és normalment visitable els festius a les 11, 12 i 13 h sense prèvia reserva. Els altres dies cal trucar al tel. 973520041.

Els nostres clients hi tenen un descompte de cortesia.

Punt 8. Pelagalls. (N- 41° 45' 6,77" E- 1° 12' 5,45") A prop com estem, cal visitar la bonica església romànica de Sant Esteve de Pelagalls; ens crida l'atenció el seu espectacular portal adovellat. Però també cal veure l'interior, ja que fa pocs anys que aquesta església ha estat restaurada. Per accedir-hi heu de demanar la clau a Cal Caus o bé a Cal Rufat (al ser un poble amb escassos veïns, no suposa cap problema).

Punt 9. Castell de l'Aranyó. (N- 41° 42' 21,89" E- 1° 13' 2,93") Poden veure la descripció a www.ruta-castells-segarra.com.

Punt 10. Castell de Montcortés. (N- 41° 42' 23,97" E- 1° 13' 46,19") Poden veure la descripció a www.ruta-castells-segarra.com.

Punt 11. Cervera. (N-41° 40' 18,91" E- 1° 16' 14,50") Cervera és la capital de la comarca de La Segarra i ofereix moltes possibilitats als visitants; l' Oficina de Turisme Comarcal de ben segur els facilitarà tota la informació (tel. 973531303).

Nosaltres recomanem sobretot veure el Carreró de les Bruixes i la Universitat.

En temps de Felip V i com agraïment de Cervera envers la Corona, el Rei va oferir favors als cerverins que van demanar participacions en les taxes del port de Barcelona. Sa Majestat no va concedir aquesta petició, però a canvi va fer tancar totes les universitats de Catalunya i va fer construir la de Cervera, que durant uns anys va ser l'única de tot el nostre país.

Pràcticament tot Catalunya era republicana, és a dir, en contra de la Corona i de Cervera. Així fou que es va fer correr la veu de què els cerverins van demanar al Rei un port de mar i el monarca els va fer una universitat perquè aprenguessin que a Cervera això no era possible. De manera que els cerverins han quedat com els que demanaven un port de mar.

Aquesta història millor no comentar-la pas amb els habitants de Cervera.

Punt 12. Montfalcó Murallat. (N- 41° 41' 22,37" E- 1° 20' 18,91") Hi ha força viles closes al redós, però Montfalcó és una de les més representatives. Poden veure la descripció a www.ruta-castells-segarra.com.

Punt 13. Castell de Malgrat. (N- 41° 42' 37,35" E- 1° 18' 0,48") Des de Les Oluges agafarem un camí, ara asfaltat, poc conegut per la gent de fora de la comarca, i que ens ha de fer entendre el traçat de les primeres carreteres d'aquestes contrades. Normalment les carreteres es feien unint els pobles entre ells; aquí hi ha tants pobles que això va ser impossible i es van traçar les carreteres per llocs, més o menys equidistants, on després va caler fer un ramal cap a cada poble.

El Castell de Malgrat, com la majoria de castells, també dóna nom al poble i el corona. Privat i restaurat, hi farem una visita exterior.

Punt 14. Restes del Castell i poble de Tarroja. (N- 41° 43' 52,30" E- 1° 16' 29,95") Per als habitants de Tarroja, és indiscutible que Cristòfol Colón va néixer al seu poble i estaria bé que poguessin parlar una estoneta amb algun avi que els ho expliqués.

Punt 15. Castell de Castellmeià. (N- 41° 44' 11,21") Al ser també de propietat privada, potser no cal anar a peus del Castell, ja que com hem pogut observar durant el recorregut, no tots els castells van donar origen a un poble.

Poden veure la descripció a www.ruta-castells-segarra.com.

Punt 16. Sant Ramon. (N- 41° 43' 35,47" E- 1° 21' 56,24") Cal visitar la gran església dedicada al Sant i és molt recomanable d'apropar-s'hi el dia de la festivitat de Sant Ramon.

Dins del convent annex hi ha un petit museu d'exvots molt interessant que cal visitar acompanyat d'un monjo.

Conten que Sant Ramon va néixer a Portell quan la seva mare ja era difunta, per això és venerat per les parteres. Va morir a Cardona i vàries poblacions es disputaven el seu cos per enterrar-lo. Finalment van decidir muntar-lo damunt d'un ruc cec i enterrar-lo on el ruc defallís. Partint de Cardona, el ruc va anar fent camí sense esme; molt dèbil, passà per Torà on semblava defallir fent un tomb sobre ell mateix (commemorat amb una creu a la Plaça de la Creu). El ruc, però, reïxi fins a l'actual temple de Sant Ramon, on feu tres tombs sobre ell mateix i va caure mort. Aquí es va construir el temple i s'hi va enterrar.

El poble de Sant Ramon no existia, hi havia La Manresana a gairebé 1 km. (avui tot junt).

Avui en aquestes contrades quan una noia queda en estat, és tradició anar a pregar a Sant Ramon perquè tot el període de gestació i part vagi bé. Llavors anualment i per la festivitat, es va a donar els tres tombs a les relíquies del Sant en senyal d'agraïment.

A Sant Ramon donarem el dia per acabat i tornarem a casa. Potser els hauran quedat coses per veure, o potser n'han vist d'altres; no importa, demà és un altre dia. Del que es tracta és de gaudir de cada moment.

Sóc conscient que tampoc hem parlat de dinar. Són varis els restaurants recomanables que es troben al llarg del recorregut i a més, com que es tracta de distàncies curtes, si cal recular una mica o avançar-se és insignificant. Tot i així recomanem:

-Restaurant de Montfalcó (tel. 973531755).

-Per als aventurers o garrepes, Area de la Cooperativa de Guissona a Guissona.

-Restaurant Bona Teca de Cervera (tel. 973530325).

Cases de turisme rural a VALLFEROSA Tel. 973 47 33 99

info@lacollita.com

www.casaruralcollita.com - www.casaruralfustagueras.com

www.casaruralcristofol.com

www.vallferosa.com